

EMERGENCY SERVICE Kft.

1138. Budapest, Árva u.22.

1555 Bp., Pf.:16

Telefon/ Fax: 06-1-201-1237

E-mail: info@emergencyservice.hu

Web: www.emergencyservice.hu

Rendezvénybiztosítás - Orvosi ügyeletek - Sürgősségi centrumok - Betegszállítás
Szociális - eü. intézmények üzemeltetése - Jelzőrendszerek

Mielőtt orvoshoz fordulnánk.

LÁZCSILLAPÍTÁS.

A hőleadást elősegíteni: könnyű, szellős öltözet, könnyű vékony takaró.

Hűtőfürdő: Kádba 37°C-os vizet engedni, a beteget beleültetni, majd folyó hideg vízzel a fürdőt 28-30 °C-ra hűteni. 5-8 percen át benne ülni, majd szárazra törülni. Akár óránként is ismételhető.

Gyógyszerek: (Magas láz esetén a különböző csoportok kombinálhatóak)

Vény nélkül kapható lázcsillapítók felnőtteknek:

-Szalicilátok: Alka-Seltzer N pezsgőtabletta, Aspirin 500 tablettá, Kalmopyrin tablettá, Aspirin Migrain pezsgőtablettá, Aspegic 1000 por, Aspegic 500 por.

-Paracetamol: Grippostad Hot Drink por oldathoz, Panadol 500 mg tablettá, Panadol 1000 mg tablettá, Paracetamol Hermes 500 mg pezsgőtablettá, Rubophen 500 mg tablettá, Mexalen 500 mg tablettá, Ben-U-Ron tablettá, Mexalen 1000 mg végbélkúp felnőtteknek, Béres Febrilin 250 mg tablettá, Béres Febrilin 750 mg tablettá, Paramax Rapid 500 mg tablettá, Paracetamol BP 500 mg tablettá, Efferalgan Paracetamol 500 mg tablettá,

-Nem szteroid gyulladáscsökkentők: Voltaren Dolo 12,5 és 25 mg tablettá, Voltaren Dolo 12,5 mg kapszula, Ibuprofen Polfa 200 mg draszté, Algoflex Izom+Ízületi 300 mg retard kapszula, Advil 200 mg draszté, Advil Ultra és Advil Ultra Forte lágyzselatin kapszula, Melfen 200, 400 mg draszté, Algoflex 200, 400 mg filmtablettá, Algoflex Forte filmtablettá, Ibuprofen BP 200 mg tablettá, Nurofen 200 mg draszté, Nurofen Forte draszté, Nurofen Rapid Forte tablettá, Nurofen Non-Aqua szájban oldódó tablettá, Nurofen Rapid tablettá, Nurofen Liquid 200 mg lágy kapszula, Ibumax 200, 400, 600 mg filmtablettá, Dolgit 800 mg filmtablettá, Dolgit Akut kapszula, Ibustar 400 mg filmtablettá, Ibuprofen Sandoz 800 mg retard tablettá, Spedifen 400 filmtablettá, Spedifen 400 és 600 granulátum, Aleve filmtablettá, Strepfen szopogató tablettá.

Vény nélkül kapható lázcsillapítók gyermekeknek:

-Paracetamol: Mexalen 125 mg végbélkúp csecsemőknek, Mexalen 250 mg végbélkúp kisgyermeknek, Mexalen 500 mg végbélkúp iskolás gyermeknek, Ben-U-Ron szirup, Panadol Baby szuszpenzió.

-**Nem steroid gyulladáscsökkentők:** Nurofen Non-Aqua 100 mg szájban oldódó tabletta gyermeknek, Nurofen szuszpenzió gyermeknek, Nurofen eper ízű szuszpenzió gyermeknek, Nurofen 60 és 125 mg végbélkúp gyermeknek.

NÁTHA ÉS MEGHŰLÉS.

Láz esetén figyelembe kell venni, hogy az alábbi gyógyszerek lázcsillapítót, gyulladáscsökkentőt és fájdalomcsillapítót is tartalmaznak!

-Szalicilat kombinációk: Aspirin Komplex 500mg/30 mg granulátum, Aspirin Plus C pezsgőtabletta, Aspro C pezsgőtabletta, Aspro C Forte pezsgőgranulátum, Tabletta Chinacisalis cum Vitamino C FoNoVII.

-Paracetamol kombinációk: Panadol Extra tabletta, Saridon tabletta, Miralgin tabletta, Coldrex tabletta, Coldrex citrom, feketeribizli, méz és citrom ízű por, Coldrex Maxgrip citromízű por, Neo Citran por felnőtteknek, Vicetamol pezsgőpor, Coldy filmtabletta, Béres Trinell Pro filmtabletta, Combidolex filmtabletta, Grippostad C kapszula.

-Nem steroid gyulladáscsökkentő kombinációk: Nurofen Cold and Flu filmtabletta.

-**Gyermekeknek paracetamol kombinációk:** Coldrex Junior por, Coldrex Junior szirup, Neo Citran por gyermeknek, Coldrex Junior filmtabletta.

TOROKFÁJÁS.

Mebucain spray, Mebucain 1 mg/1 mg pasztilla, Mebucain Orange szopogató tabletta, Mebucain Mint szopogató tabletta, Strepsils Plus tabletta, Drill szopogató tabletta, Drill Rózsaméz bukkális tabletta, Drill cukormentes szopogató tabletta, Drill citrom-menta ízesítésű szopogató tabletta, Septofort tabletta, Halset tabletta, Glycosept szájnyálkahártyán alkalmazott oldat, Phlogosol oldat, Strepsils Honey and Lemon tabletta, Strepsils Menthol and Eucalyptus tabletta, Strepsils Mint szopogató tabletta, Strepsils Vitamin C 100 mg tabletta, Strepsils Lemon Sugar free szopogató tabletta, Strepsils Strawberry Sugar free szopogató tabletta, Neo-Angin bukkális tabletta, Neo-Angin cukormentes bukkális tabletta, Bioparox aerosol, Tantum Verde oldat és spray.

KÖHÖGÉS.

Hurutos köhögésre köptetők és nyákoldók:

Bronchicum S szirup és elixír, Eukaliptusz Scherer kapszula, Robitussin Expectorans szirup, Bronchipret szirup, cseppek és filmtabletta, ACC 100 mg, 200 mg granulátum és pezsgőtabletta, ACC 600 Long pezsgőtabletta, Fluimucil 100 mg, 200 mg granulátum, Fluimucil 600 mg pezsgőtabletta, Fluimucil szirup, Sputopur 200 mg kapszula, Mucolin Béres pezsgőtabletta, Solmucol 100 és 200 mg szopogató tabletta, Paxirasol oldat és tabletta, Fenorin 250 mg/5ml szirup, Neo Citran Expectorant 5% köptető szirup, Drill Expectorant szirup, Drill 5% cukormentes oldat felnőtteknek, Drill 750 mg sugar free rágótabletta, Mucopront kapszula és

szirup, Rhinatiol 2% szirup és cukormentes szirup gyermekeknek, Rhinatiol 5% szirup és cukormentes szirup felnőtteknek, Solucis szirup, Solucis Forte szirup, Ambroxol regenold 15 mg szopogató tableta, Ambroxol Regenold 7,5 mg/ml folyadék, Ambrobene 7,5 mg/ml folyadék, Ambrobene 15mg/5ml szirup, Ambrobene 30 mg tableta, Ambrobene 75 mg retard kapszula, Halixol 30 mg tableta, Halixol szirup, Mikambro 5% spray, Mucosin 30 mg tableta, Flavamed 30 mg tableta, Ambroxol-Q 15 mg/5ml szirup, Ambroxol-Q 0 mg tableta, Mucoangin 20 mg szopogató tableta, Neo-Bronchol szopogató tableta.

-Száraz köhögésre köhögéscsillapítók: Robitussin antitussicum szirup, Rhinatiol **köhögéscsillapító szirup felnőtteknek és gyermekeknek**, Rhinatiol Tusso tableta, Drill 15mg/5ml szirup felnőtteknek, Drill 5mg/5ml cukormentes oldat gyermekeknek, Robitussin Junior szirup, Wick Medinat szirup, NeoCitran Antitussive 0,15% köhögéscsillapító szirup, Libexin tableta, Elixirium Thymi Compositum FoNo VII Naturland, Elixirium Thymi Compositum FoNo VII Hungarogal.

-Köhögéscsillapítók és köptetők kombinációja: Erigon szirup.

Kérjük az egyéni allergiát mindenképp, vegyék figyelembe, és minden esetben olvassák el a fenti gyógyszerek útmutatóját a felhasználás előtt!

Milyen esetekben forduljanak mentőhöz, illetve orvosi ügyelethez?

1. A csecsemők, és kisgyermekek állapota rövid idő alatt változhat, súlyosbodhat, ezért ha gyermekénél az alábbi aggasztó tüneteket tapasztalja, kérjen mielőbb segítséget!

2. A mentőket riassza, és kezdje meg az elsősegélynyújtást!

- Ha a gyermek nem vesz levegőt, eszméletlen, pulzusa nem tapintható.
- Egyes légzőszavarok esetén: nehézlégzés, fulladás, leszürkülés, elkékülés, ugató köhögési rohammal kísért nehéz, húzó belégzés, hirtelen bekövetkező rekedtség kínzó légszomjjal, hirtelen kialakuló heves mellkasi fájdalom.
- Sérülések, balesetek esetén: láthatóan súlyos sérülés, észlelhető csonttörés, magasból leesés, nagy vérzés, vérvesztés, eszméletvesztéses fejsérülés, égés, forrázás, fagyás, kihülés, vízbefűlés, mérgezés, idegentest félrenyelése, áramütés, vagy ezek gyanúja, állat súlyos harapása, kígyó marása.
- Idegrendszeri tünetek esetén: eszméletlenség, eszméletzavar, eszméletzavarral járó izomrángatózások, feltűnő aluszékonyság, szokatlan heves nyugtalanság, merev tarkó, csillapíthatatlan fejfájás, erős kínzó szédülés, hirtelen látászavar, kettős látás, öngyilkossági kísérlet.

3. Ügyelethez forduljon elsősorban!

- Egyes lázas állapotok esetén: láz 3 hónaposnál, fiatalabb csecsemőnél, szabályos lázcsillapítás ellenére sem enyhülő magas láz, láz súlyos, elesett állapottal.

- Egyes légúti tünetek esetén: légúti betegségben hirtelen rosszabbodás, fájdalomcsillapítás ellenére is fennálló kínzó fülfájás.
- Hasi tünetek esetén: csillapíthatatlan görcsös hasfájás, kínzó haspuffadás, szelek elakadása, súlyos, ismétlődő hányás, hasmenés (kiszáradásra utal, ha több órája száraz a pelenka), csecsemőnél véres széklet, erős alhasi fájdalom, erős nőgyógyászati vérzés, a here fájdalmas duzzanata esetén.
- Vizeletürítési zavarok esetén: vizeletürítés több mint 12 órás hiánya, gyakori fájdalmas vizeletlással, véres vizelet nagy hasi fájdalommal.
- Veszélyes allergiás állapot esetén: hirtelen bekövetkező, rekedtséggel járó nehezített belégzés, rovarcsípés kifejezett fej/nyak és szemhéj duzzanattal, nagy testfelületre kiterjedő csalánkiütés.
- Egyes bőrtünetek esetén: terjedő bőrvérzések, sárgaság, kiterjedt bőrkiütések lázzal.
- Szociális sürgősség esetén: ha a gyermeket felügyelet nélkül hagyják, elhanyagolás, bántalmazás jelei vannak.

4. Indokolatlannak tekinthető az ügyelethez fordulás, ha a gyermeknek:

- enyhe náthája, kevés köhögése, csak hőemelkedése van, vagy láza csillapítható,
- kevés, nem terjedő kiütése van, általános állapota jó, kullancsot kell kivenni,
- hasmenése, nem ismétlődő hányása, székrekedése van jó állapot mellett,
- receptírás: a szokásos tápszere, állandó gyógyszere elfogyott,
- igazolás közösségbe, táborozáshoz, sportoláshoz.

Néhány jó tanács a leggyakoribb problémákra.

IZOMHÚZÓDÁS, IZOMZÚZÓDÁS, REUMÁS JELLEGŰ FÁJDALMAK.

Gyógyszeresen a lázcsillapításnál felsorolt nem szteroid gyulladáscsökkentők alkalmazhatóak, kiegészítve az alábbi helyileg használandó készítményekkel.

Phenylbutazon 5% kenőcs, Activon Extra gél, Activon spray, Rheumon gél, Rheumon krém, Rheumon Lotio külsőleges emulzió, Hotemin krém, Prontoket 5% spray, Algoflex 2,5% gél, Keplat 20 mg gyógyszeres tapasz, Ketospray 10% spray, Fastum gél, Ibutop gél, Deep Relief gél, Dologit krém, Algoplast-Ratiopharma 140 mg gyógyszeres tapasz, Voltaren Emulgel 1% gél, Diclac 5% gél, Diclophenac-Ratiopharm gél, Doloflex 4% spray, Flameril 1% emulgél, Flector EP gél, Flector tapasz, Fortedol 1% gél, Indobene Ratiopharm 1% gél, Elmetacin oldat, Hansaterm 0,075% krém, Algesal krém, Mobilat N gél és krém, Nicoflex kenőcs, Aciphen kenőcs, Spiritus Menthae cum Sale FoNo VII Naturland, Flexagil krém, Dolobene-Ratiopharm gél.

VÍRUSOS HASMENÉS.

Diéta: Zsír és fűszermentes ételek. Bőséges folyadékfogyasztás: Keserű tea, szénsavmentes ásványvíz, szűrt ivólevelek. Mivel hasmenés során rendkívül nagy mennyiségű folyadékot veszíthet a szervezet, a szokottnál is nagyobb mennyiségű folyadék bevitele szükséges!

Ásványi sók pótlása: A folyadékba Elotrans por vagy Orapadon por.

Bélflóra helyreállítása: Normaflore szuszpenzió.

Gyógyszerek:

-Méreganyagok megkötésére: Carbo activatus tabletta, Cralex kapszula, Bolus adstringens tabletta, Smecta por.

-Bélmozgás csökkentésére: Huma-Loperamide 2 mg tabletta, Huma-Loperamide C 2 mg tabletta, Imodium kapszula, Lopedium kapszula, Loperin Béres tabletta.

-Lázcsillapítók: Szükség esetén.

HÁNYÁS.

Diéta: 15-20 percnként néhány falat kétszersült, háztartási keksz, sós vízben főtt burgonya. Bőséges folyadékfogyasztás: 15-20 percnként 4-5- korty keserű tea, szénsavmentes ásványvíz, szűrt ivólevek. Mivel hányás során rendkívül nagy mennyiségű folyadékot veszíthet a szervezet, a szokottnál is nagyobb figyelmet kell fordítani a megfelelő folyadékbevitelre! Gyógyszerek: Vitamin B6, Daedalon tabletta, Daedalon végbélkúp.

GYOMORÉGÉS.

Zsíros, fűszeres ételek kerülése. Szigorú alkoholtilalom. Szénsavas italok kerülése. Gyógyszerek: A különböző csoportokon belüli gyógyszerek szüksége esetén egymással kombinálhatóak.

Gyomorsav mennyiségét csökkentő szerek: Antagel M 850 mg tabletta, Nilacid tabletta, Anacid szuszpenzió, Antagel szuszpenzió, Maalox rágótabletta, Maalox szuszpenzió, Tisacid tabletta, Gastracid rágótabletta, Talcid rágótabletta, Rennie Dou rágótabletta, Rennie cukormentes rágótabletta, Optacid porkeverék.

Gyomornyálkahártya bevonók: Alusulin tabletta, Ulcogant 250 ml szuszpenzió, Ulcogant 5 ml szuszpenzió, Venter tabletta, Venter granulátum.

Gyomorsav termelődését csökkentő szerek: Histac 75 mg tabletta, Ranitidin Sandoz 75 mg tabletta, Quamatel Mini 10 mg tabletta.

HASPUFFADÁS, TELTSÉGÉRZET.

Diéta. Puffasztó ételek kerülése. Gyógyszerek: Rennie Deflatine rágótabletta, Espumisan gyöngy 40 mg kapszula, Espumisan 40 mg/ml szuszpenzió, Infacol szuszpenzió, Sab-Simplex szuszpenzió, Meteospasmyl kapszula.

EPEGÖRCS.

Diéta: Zsíros, fűszeres ételek kerülése.

Gyógyszeresen: Görcsoldók: Duspatalin 200 mg kapszula, Papaverinum Hydrochloricum 0,04 g tabletta, Drotaverin Chinoin 40 mg tabletta, No-Spa 40 mg tabletta, No-Spa Forte tabletta, Buscopan 10 mg draszté, Buscopan végbélkúp, Troparinum Combinatum tabletta, Dicletel tabletta.

Fájdalomcsillapítás: Nem szteroid gyulladáscsökkentők (lásd lázcsillapítás).

Hányáscsillapítás: (lásd hányás).

Egyéb gyógyszerek: Neo-Bilagit filmtabletta, Rowachol cseppek, Rowachol kapszula, Bilobene Ratiopharm filmtabletta, Cholagol oldat.

VESEGÖRCS.

Bőséges folyadékfogyasztás. Gyógyszeresen görcsoldók (lásd epegörcs), fájdalomcsillapítók (lásd nem szteroid gyulladáscsökkentők, lázcsillapítás), hányáscsillapítás (lásd hányás), egyéb gyógyszerek: Rowatinex cseppek, Rowatinex kapszula.

MENSTRUÁCIÓS FÁJDALOM.

Fájdalomcsillapítás (lásd nem szteroid gyulladáscsökkentők, lázcsillapítás), görcsoldók (lásd epegörcs).

ALLERGIÁS REAKCIÓK.

(Tudatzavar, eszméletlenség, torokdagadás, nehézlégzés esetén azonnal forduljon orvoshoz!) Allergén eltávolítása: Kerülje az allergiát kiváltó ételek, kozmetikumok, ruhadarabok, hajfésztékek további használatát.

Gyógyszerek: Kalcium: Calcium Sandoz

Allergia ellenes szerek: Zyrtec 10 mg/ml cseppek, Zyrtec 10 mg filmtabletta, Zyrtec 1 mg/ml oldat, Zyrtec Start 10 mg tabletták, Antiallergetin 10 mg filmtabletta, Cetino filmtabletta, Cetirin akut 10 mg/ml oldat, Cetirin Akut filmtabletta, Revicet 10 mg szopogató tabletták, Revicet Akut 10 mg szopogató tabletták, Xyzal 5 mg filmtabletta, Xyzal 0,5 mg/ml oldat, Loratidin-Ratiopharm 10 mg tabletták, Claritine Akut tabletták, Lorastine Akut tabletták, Lorano tabletták, Telfast 120 mg tabletták, Telfast 180 mg tabletták, Telfast Kid tabletták, Telfast Allegra 120 mg filmtabletta, Fexowin 180 mg tabletták.

Kérjük az egyéni allergiát mindenképp, vegyék figyelembe, és minden esetben olvassák el a fenti gyógyszerek útmutatóját a felhasználás előtt!

Mindennapi baleseteinkről néhány szóban.

Sebfertőtlenítés.

A helyszíni sebellátás a sebet megóvja a külső hatásoktól. A sebet Betadine-nal fertőtlenítjük. Idegentestet a sebből csak akkor szabad eltávolítani, ha ez könnyen, a sebhez nyúlás nélkül végrehajtható; különben a sebben kell hagyni, és a fedőkötést az idegentestre tekintettel kell elkészíteni (kiálló idegentestet a seb steril fedése mellett körül kell párnázni).

A sebre csak steril, illetve Betadine-os géz kerülhet.

A leggyakrabban használt kötésrögzítés a pólyázás. A kötszer rögzítésére jól alkalmazható rugalmas csőháló kötszer is. Nagy kiterjedésű lágyrészsérülések rögzítést is kívánnak, fájdalomcsillapításra is szükség lehet. Skalpolásnál, szövethiánynál a kiesett szövetet - ha megtaláljuk - a beteggel együtt gyógyintézetbe kell juttatni; esetleg hasznát lehet venni a végleges ellátásban. Hasonlóan kell eljárni traumás amputációban.

Vérzés, vérzéstípusok, vérzéscsillapítás.

Vérzéstípusok.

- A hajszálerekből származó vérzés, gyöngyöző, a vérvesztés csekély.
- A vénás vérzés egyenletesen folyó, vörös, a sérült véna nagyságától függően több-kevesebb vért veszít a sérült (nagy véna vérzése akár halálos is lehet).
- Az artériás vérzés a szív működéssel egyidejűen lüktető, élénkpiros. A vérvesztés a sérült artéria nagyságától függ: kivérzést, shockot, halált okozhat.

Vérzéscsillapítás:

- Kapilláris vérzés esetén Betadine-os lemosás után steril sebfedés elégséges. Csak vérképzőszervi megbetegedésben, illetve véralvadási zavarban okozhat gondot az ellátás.
- Vénás vérzésben a beteget le kell fektetni, a vérző testtájékot fel kell emelni vagy polcolni (erre spontán is csillapodik a vérzés), majd gyorskötöző pólyával nyomókötést kell felhelyezni. Laikusok vénás vérzést annak esetleges nagyobb vérvesztő jellege miatt - hibásan! - szorító körülkötéssel láthatnak el. Ez azonnal oldandó, mert pangást, esetleg lágyrész sérülést okoz!
- Artériás vérzésben az ideiglenes vérzéscsillapításnak két változata van: az ujjnyomósos vérzéscsillapítás, illetve az artériás nyomókötés.

A vérzéscsillapítás menete.

- A sérültet lefektetjük.
- Artériásan vérző testrészt felpolcoljuk, ha lehet.
- Ujjnyomósos vérzéscsillapítást végzünk, ha lehet.
- Steril gézzel kitömjük, azaz tamponáljuk a sebet.
- Erre ismét steril gézt helyezünk, majd a vénás vérzésnél leírtnak megfelelően befejezzük a nyomókötést.
- A végtag szorító körülkötését, minden egyéb eljárás sikertelensége esetén végezzük, minél szélesebb eszközt használva, hogy a lágyrészek sérülését elkerüljük. A leszorítás időpontját dokumentáljuk; óránként fel kell engedni!

Kötözés, fedőkötés: a sebet steril lappal kell fedni, majd steril mullpólyával körbekötöni. Bővebb vérzéssel járó sebeknél érdemes vastagabb lappal fedni a sebet, hogy a kötés ne végezzen át. Erősen vérző sebnél - amennyiben mégis átvérzik a kötés - csere helyett érdemes a már meglévő kötésre helyezni egy újabb adag mull-lapot, és azt ismételten rögzíteni mullpólyával.

Égési sérülések.

Ha a testhőmérsékletnél jelentősen melegebb gőz, gáz, láng, folyékony fém stb. éri a testfelületet, égés következik be. Négy típus különíthető el: I. II. III. és IV. fokú égés.

- Elsőfokú égésben a bőr legfelső rétege károsodik, kissé duzzadt, vörös, fájdalmas, olyan mintha „kivasalták” volna, a bőrredők elsimulnak.
- Másodfokú égésben a bőr minden rétege károsodik: az elsőfokban égett bőrterületek mellett és között - a bőr rétegei között - szabálytalan alakú és nagyságú hólyagok képződnek. A szervezet folyadékvesztése és a fájdalom néha olyan nagy, hogy a beteg könnyen shockossá válik.
- Harmadfokú égésben a kültakaró a másodfokhoz hasonlít. A hólyagok általában nagyobbak, több reped meg, a beteg sok folyadékot veszít. Az égett felület piszkosszürke, helyenként sötétszürke, hámcafatos, a szövetelhalás uralja a képet.
- Negyedfokú égésben a szövetek elszenvednek.

Bármilyen eredetű égési sérülés esetén alapvető fontosságú az égett felület azonnali, tartós, lehetőleg folyó hideg vízzel hűtése. Ha a ruha ráégett a sérültre, de már kihűlt a felszín, nem

vetköztetünk, hanem a ráégett ruhára tesszük a kötszert Nagyobb kiterjedésű, súlyosabb fokú égési sérüléseket minél hamarabb célszerű orvosnak megmutatni.

Törés, ficam, rándulás.

Csonttörés.

Ha nyílt a törés, zárttá kell tenni, azaz szabályos, Betadine-os sebellátást végezni. Ha zárt a törés (illetve már fedtük a lágyrész sérülést), rögzítésről kell gondoskodni, amely a tört csont két szomszédos ízületén túlérjen. A rögzítés egyben bizonyos fájdalomcsillapítást is biztosít.

Ficam.

Ficamot a talált helyzetben kell rögzíteni úgy, hogy a rögzítés a két szomszédos ízületen túlérjen. A ficam időfaktora nagyobb, mint a komplikálatlan csonttörésé!

Rándulás, húzódás, zúzódás.

A rándulást, húzódást, zúzódást, mivel a törés nem zárható ki, a helyszínen törésnek kell tekinteni, és ugyanúgy kell rögzíteni.

Az ügyeleti ellátás rendje

A rendelési időn kívüli betegellátás módjai:

- Ellátás a rendelőben
- Helyszíni ellátás
- Mentés

Az ügyeleti időben történő betegellátás alapvetően az ügyeleti rendelőben történik. Az ügyeletre érkező telefonhívásokat az ügyeletes asszisztens fogadja. Helyszíni ellátás csak valóban szükséges esetekben, súlyos betegség, mozgáskorlátozottság esetén történhet. Az ügyelet házhoz hívása **kényelmi szempontok alapján** nem megengedhető gyakorlat, az ilyen kéréseket az ügyeletes orvosnak kötelessége elutasítani! **Ez nem az orvosi ellátás megtagadását jelenti**, a beteg ellátása a rendelőben természetesen ilyen esetben is megtörténik. Az ellátandó terület nagyságát figyelembe véve ugyanis egyetlen helyszínen történő betegellátás akár 1-1, 5 órát is igénybe vehet. **Az indokolatlan házhoz hívások tehát súlyosan veszélyeztethetik a valóban rászoruló betegek ellátását!**

Amennyiben egyértelműen hirtelen kialakuló súlyos tünetek, sérülés, baleset történik, azt a lakosság közvetlenül bejelentheti az Országos Mentőszolgálat segélyhívó számán keresztül is a 104 hívószámon. Ekkor az Országos Mentőszolgálat mentésvezetője dönt az azonnali mentőgépkocsi indításáról vagy a feladat ügyeletnek történő átadásáról. Erről a bejelentőt tájékoztatja. Amennyiben a mentésirányító a feladatot az ügyeletnek átadja, a bejelentőnek már nem kell külön az ügyeletet is értesíteni, ezt ebben az esetben az Országos Mentőszolgálat megteszi.

JELENTKEZÉS AZ ÜGYELETEN:

Ügyeleti időben, az ügyeleti rendelőben előzetes bejelentkezés nélkül fogadjuk a **sürgős szükség körébe (52/2006.(XII. 28)EüM.rendeletben meghatározott**, betegségben szenvedő betegeket. Háznál történő betegellátás igénye esetén kérjük, hívják az ügyeleti telefonszámot, az ügyeletes asszisztens fogadja a hívásokat. A rendelkezésre álló adatok alapján az ügyeletes orvos dönt a helyszíni betegellátás indokoltságáról. Amennyiben a rendelkezésre álló adatok alapján a helyszíni betegellátás nem indokolt, az ügyeletes orvosnak azt lehetősége felülvizsgálni, és megkérni a beteget, hogy jelentkezzen a rendelőben, ahol az ellátása meg fog történni. Amennyiben a helyszíni ellátás a beteg állapota vagy mozgáskorlátozottsága miatt indokolt, tájékoztatja a beteget arról, hogy ellátása várhatóan mikor fog megtörténni. Törekszünk a lehető leggyorsabb betegellátásra, de nagyszámú beteg egyidejű jelentkezése esetén ez akár órákat is igénybe vehet. Amennyiben a várakozás ideje alatt a beteg állapota romlik, azt kérjük, azonnal jelezzék ismételt telefonon az ügyelet irányába, hogy az ügyeletes orvos ennek megfelelően intézkedni tudjon!

HOGYAN HÍVJUK AZ ÜGYELETET?

Az ügyeletet ügyeleti időben az 57/458-404 telefonszámon érhetik el. A telefont az ügyeletes ápoló veszi fel. Telefonon keresztül történik a helyszíni betegellátás igényének bejelentése, de készséggel adunk telefonon keresztül egészséggel kapcsolatos kérdések és problémák esetén tanácsot is. Teendők helyszíni betegellátás telefonos bejelentése esetén:

Az ügyeletet csak felnőtt hívja, gyerekeket ne bízunk meg ezzel.

A bejelentés során őrizze meg nyugalma, próbáljon lényegre törő,

Pontos információkat adni, hogy ezzel is segítse a beteg időben történő ellátását!

A bejelentő lehetőleg tartózkodjon a beteg mellett, hogy pontos információkat tudjon az ügyeletes orvosnak adni. Pontos adják meg a bejelentő nevét, a beteg nevét, a beteg tartózkodási helyét (nem mindig azonos a lakcímmel!), a beteg panaszait, valamint azt a telefonszámot, ahol az ügyelet szükség esetén a beteget elérheti. Az ügyelet megérkezéséig a bejelentő tartózkodjon a helyszínen, biztosítsa az ügyeletes orvos beteghez történő bejutását, a beteg állapotának változása esetén haladéktalanul jelezze ezt az ügyeletnek, illetve fogadja a telefonhívást, amennyiben az ügyeletes orvos a megadott számon, szükség esetén a bejelentőt visszahívja.

A telefonos bejelentés során a hívást fogadó orvos a bejelentőnek több kérdést is feltehet a beteg feltalálási helyével, a betegség kialakulásával és a beteg állapotával kapcsolatban. Kérjük, ne vegyék ezt felesleges időpocsékolásnak, ezek az információk alapvetően szükségesek az ügyeletes orvos számára ahhoz, hogy minden beteg az állapotának megfelelően, lehetőleg a leghamarabb ellátásra kerüljön! A rendelkezésre álló információk birtokában az ügyeletes orvos dönt az ellátás helyéről és időpontjáról. Az indokolatlan, kényelmi szempontok alapján

történő hívást az ügyeletes orvosnak kötelessége visszautasítani, mert ezzel az ügyeleti beteg-ellátást veszélyezteti! Ebben az esetben a beteg ellátását az ügyeleti rendelőben biztosítjuk. Amennyiben a beteg háznál történő ellátása indokolt, az orvos közli az ellátás várható időpontját, és tanácsot ad hogy addig mi a teendő. A beteg állapotának változása esetén (pl állapotromlás, vagy a panaszok megszűnte stb.) azonnal jelezzenek vissza az ügyeletnek, hogy ennek megfelelően tudjanak az ellátási sorrenden módosítani. Súlyos állapotú beteg esetében a várakozási időt lerövidítendő az ügyeletes orvos dönthet arról is, hogy egyből mentőt küld a beteghez.

A BETEGELLÁTÁS SORRENDJE:

Ügyeleti időben a betegellátás nem érkezési, hanem úgynevezett sürgősségi sorrendben történik! A sürgősségi sorrend felállítása az ügyeletes orvos feladata. Ez azt jelenti, hogy az ellátásra váró betegek közül mindig a legsúlyosabb állapotú beteg kerül következőként ellátásra, akár a rendelőben, akár otthonában tartózkodik. Így előfordulhat, hogy bár a rendelőben még több beteg is várakozik ellátásra, az ügyeletes orvos mégis ki kell, menjen egy súlyos állapotú beteghez, ami hosszabb idejű várakozást is eredményezhet a rendelőben. A rendelőben megjelenő nagyszámú beteg esetén pedig házhoz hívásnál fordulhat elő hosszabb várakozási idő. Ügyeletes orvosaink törekszenek az ügyeletet igénybe vevő betegek lehető leggyorsabb és szakszerű ellátására, de várakozás még így is előfordul. Fontos, hogy az **ügyeletet csak valóban indokolt esetekben vegyék igénybe**, akár a rendelőben, akár házhoz hívás esetén, illetve telefonos bejelentéskor lényegre törő, de részletes és pontos információkat adjanak az ügyeletes orvosnak. Az indokolatlan megjelenések és pontatlan információk a valóban súlyos állapotú, azonnali beavatkozást igénylő betegek ellátását veszélyeztetik!

MI TÖRTÉNIK AZ ÜGYELETEN?

Akár a rendelőben ellátott betegek, akár házhoz hívás esetén az ügyeletes orvos kikérdezi a beteget az aktuális panaszokról, az ellátást igénylő betegségével kapcsolatos információkról és az esetleges korábbi megbetegedéseiről. Fontos hogy esetleges gyógyszerallergia tényét még kérdés nélkül is jelezzék! Az ügyeletes orvos megvizsgálja a beteget, elvégzi a szükséges műszeres vizsgálatokat (vérnyomásmérés, EKG, vércukormérés, véroxigén mérés stb.), és a betegség természete és a vizsgálat eredménye alapján dönt a beteg további sorsáról. Ez jelentheti, azt hogy tanácsot ad a további teendőkről, írhat fel gyógyszert, vagy kórházba utalhatja a beteget. A kórházba utalás a körülményeket és a beteg állapotát figyelembe véve saját járművel vagy mentővel történhet. Mentő igénybevétele esetén értesíti az Országos Mentőszolgálatot, és a megfelelő felszereltségű mentő gépkocsi megfelelő időjelzésű segítségét kéri. Amennyiben házhoz hívás esetén felmerül, hogy a beteg olyan súlyos állapotban van, ami azonnali kórházba szállítást igényel, azonnal küldhet mentőt a helyszínre. A beteg ellátását ekkor az Országos Mentőszolgálat végzi. A beteg ellátásával kapcsolatos tényeket az ügyeletes orvos ún. Ambuláns naplóban rögzíti. Az ellátás végén a beteg az ambulánslapot átveszi, melyet aláírásával igazol.

KÖZPONTI ÜGYELET: Az érintett háziorvosi körzetek lakosságának folyamatos vagy meghatározott időben történő alapellátási szintű sürgősségi ellátása az adott terület ellátó mentőszolgálattal együttműködve."(47/2004. (V.11.) ESzCsM rendelet)

TEHÁT ALAPFELADATUNK AZ ADOTT TERÜLETEN JELENTKEZŐ SÚLYOS, SÜRGŐS EGÉSZSÉGÜGYI ESETEK, MEGBETEGEDÉSEK ELLÁTÁSA, MAGAS SZAKMAI SZÍNVONALON.

Az **orvosi ügyelet NEM helyettesíti a háziorvosi rendelést**, hanem a háziorvosi rendelési időn kívüli, alapvetően sürgősségi ellátásra és hatósági közreműködésre szervezett, többfajta tevékenységi kört is magában foglaló ellátás.

A betegeknek mindenképpen azt javasoljuk, hogy panaszaik jelentkezésekor minél hamarabb, lehetőleg rendelési időben forduljanak a háziorvosukhoz, hogy még a betegség korai szakaszában meg lehessen kezdeni a részletes kivizsgálást és gyógykezelést. Ügyeleti időben az ügyeletes orvosnak lényegesen kevesebb lehetőség áll rendelkezésre a betegség részletes kivizsgálására!

Ha ügyeleti időben jelentkezik a betegség, akkor szintén minél hamarabb jelentkezzenek az ügyeleten, ne várják meg a betegség súlyosabbra fordulását!

A felírt gyógyszereket időben váltsák ki, mert a térségben nincs lehetőség a gyógyszerek helyben történő folyamatos kiváltására! Figyeljenek oda rendszeresen szedett gyógyszereik időben történő felíratására és kiváltására, mert az ügyelet főként életmentő, sürgősségi gyógyszerekkel rendelkezik, a rendszeresen szedett gyógyszerek elfogyása esetén nem minden esetben tudunk segíteni!

Az ügyelet NEM érkezési sorrendben látja el feladatait, hanem a szigorúan meghatározott sürgősségi ellátási sorrendben. A sürgősségi sorrend felállítása az ügyeletes orvos feladata.

Tudnivalók sürgős szükség esetére.

Ki és mikor hívhat mentőt?

Mentés szükségessége esetén bárki - állampolgárságtól és egészségbiztosítási jogviszonytól függetlenül - hívhat mentőt a Magyar Köztársaság területén.

Milyen esetekben hívhatunk mentőt mentés céljából?

Minden esetben, amikor a beteg azonnali egészségügyi ellátásra szorul.

- ha életveszély, vagy annak gyanúja áll fenn (eszméletlen állapot, bármilyen eredetű súlyos vérzés, stb.);
- baleset, sérülés, bármilyen eredetű mérgezés esetén;
- megindult szülés, illetve a fennálló terhesség alatt bekövetkező rendellenesség miatt;
- ha erős fájdalom, vagy más riasztó panasz, illetve tünet észlelhető (pl. fulladásérzés, nehézlégzés, végtagbénulás, stb.);
- ha olyan magatartászavart észlelünk, mely során a beteg saját maga, vagy mások életét veszélyezteti.

A mentők hívószáma az ország egész területén (minden vezetékes és mobil telefonról): 104

Mentőhívás esetén az alábbi kérdések szerint tegyünk meg a bejelentést.

1. Hol történt? (pontos cím, ennek hiányában a helyszín megközelíthetősége)
2. Mi történt? (a sérülés, rosszullét bekövetkezte: pl. összeesett, eszméletlen; szívbeteg fullad; magasból esett, gépkocsi elgázolta; motorkerékpárral fának ütközött, stb.)
3. Hány sérült, beteg van?
4. Milyen sérülés, panasz, tünet észlelhető? (pl. földön, fekszik, lábát fájlalja; sápadt, verejtékes; fullad, nyugtalan, ajkai elkékekültek; földön fekszik, görcsöl, szája habzik)
5. A bejelentő neve és telefonszáma (szükség lehet a bejelentő visszahívására, pl. pontatlan cím esetén!)
6. Várjunk a mentésirányító esetleges kérdéseire (a történetek pontosítása érdekében fontos!), és csak ezután tegyük le a telefonkagylót.

Ha nem mentést igénylő heveny megbetegedést észlel a beteg lakásán, hívja a háziorvost vagy az orvosi ügyeletet. A beteg vizsgálata alapján az orvos eldönti, hogy szüksége van-e a betegnek gyógyintézeti beutalásra és betegszállításra; ha igen, az orvos a szükséges intézkedéseket megteszi.

(Az Országos Mentőszolgálat hivatalos ajánlása)